Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Рэктар
_____ А.І.Жук
«___» _____ 2024 г.
Рэгістрацыйны № УД-27-3-Нб-2024/вуч.

МЕТОДЫКА РАЗВІЦЦЯ МАЎЛЕННЯ

Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
6-05-0112-02 Пачатковая адукацыя

2024 г.

Вучэбная праграма распрацавана на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі АСВА 6-05-0112-02-2023, зацверджанага 02.08.2023, рэг. № 225, вучэбнага плана па спецыяльнасці 6-05-0112-02 Пачатковая адукацыя, зацверджанага 23.02.2023, рэг. № 042-2023/у, прыкладнай вучэбнай праграмы па вучэбнай дысцыпліне, зацверджанай 12.10.2023, рэг. № 6-05-01-002/пр.

СКЛАДАЛЬНІКІ:
Н.М. Антановіч, загадчык кафедры беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат педагагічных навук, дацэнт;
В.І. Свірыдзенка, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:
А.В. Вернікоўская, дацэнт кафедры славянскіх моў установы адукацыі «Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт», кандыдат педагагічных навук, дацэнт;
Н.У. Антонава, дактарант дзяржаўнай установы адукацыі «Акадэмія адукацыі», кандыдат педагагічных навук, дацэнт

УЗГОДНЕНА
Дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі «Пачатковая школа № 103 г. Мінска»
_____ М.А.Макарэвіч
«16» 05 _____ 2024 г.

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:
Кафедрай беларускага і рускага мовазнаўства
пратакол № 3 ад «19» верасня 2024 г.

Загадчык кафедры
_____ Н.М.Антановіч

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
пратакол № 1 ад «15» 10 2024 г.

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджальных матэрыялаў дзейным патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае.

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела _____ Я.В.Ціханава

Дырэктар бібліятэкі _____ Н.П.Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне «Методыка развіцця маўлення» для ўстаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь распрацавана ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0112-02 Пачатковая адукацыя.

Актуальнасць вывучэння дысцыпліны вызначаецца тым, што моўнай адукацыі належыць важнае месца ў гуманітарным развіцці асобы, якое з'яўляецца прыярытэтнай задачай сучаснай школы. Навучанне беларускай мове на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь характарызуецца камунікатыўнай накіраванасцю, якая забяспечвае развіццё ў навучэнцаў гатоўнасці да эфектыўных маўленчых зносін у розных сферах дзейнасці. Менавіта таму падрыхтоўка будучага настаўніка пачатковых класаў прадугледжвае вывучэнне сучасных падыходаў, прынцыпаў, метадаў і прыёмаў развіцця маўлення навучэнцаў, што дазваляе паспяхова фарміраваць у іх маўленча-камунікатыўныя ўменні і навыкі, маральна-этычныя якасці, звязаныя з захаваннем правіл і прынцыпаў зносін.

Мэта вучэбнай дысцыпліны – стварыць умовы для авалодання студэнтамі тэарэтычнымі ведамі і практычнымі навыкамі арганізацыі працэсу развіцця маўлення навучэнцаў I ступені агульнай сярэдняй адукацыі, кіравання працэсам фарміравання культуры маўлення навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту.

Задачы дысцыпліны:

дапамагчы студэнтам засвоіць навукова-метадычныя веды пра структуру і змест працы па развіцці маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;

сфарміраваць у студэнтаў прафесійна-метадычныя ўменні ў арганізацыі працы па развіцці маўлення навучэнцаў I ступені агульнай сярэдняй адукацыі: дапамагчы будучым настаўнікам усвядоміць актуальнасць і мэту развіцця маўлення, кірункі развіцця маўлення; пазнаёміць са зместам працы па развіцці маўлення, закладзеным у вучэбныя праграмы і вучэбныя дапаможнікі па мове і літаратурным чытанні; навучыць планаваць і арганізоўваць працу па развіцці маўлення, правільна выкарыстоўваць нагляднасць і ТСН для развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;

сфарміраваць прафесійныя ўменні настаўніка, здольнага забяспечыць навучэнцу паўнацэннае маўленчае развіццё;

выхоўваць маральныя і прафесійна значымыя якасці будучых педагогаў; стымуляваць творчыя пошукі студэнтаў, развіваць іх навукова-даследчыя здольнасці; удасканальваць навыкі самастойнай работы з навукова-метадычнай літаратурай.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста адпаведнага профілю, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі

Вучэбная дысцыпліна «Методыка развіцця маўлення» з'яўляецца дысцыплінай дзяржаўнага кампанента, уваходзіць у модуль «Методыка філалагічнай адукацыі малодшых школьнікаў» і звязана з такімі вучэбнымі дысцыплінамі, як «Беларуская мова», «Методыка выкладання беларускай мовы», «Руская мова», «Методыка выкладання рускай мовы», «Методыка выкладання літаратурнага чытання», «Методыка навучання грамаце і каліграфія», «Педагагічная рыторыка».

Патрабаванні да асваення вучэбнай дысцыпліны ў адпаведнасці з адукацыйным стандартам

Згодна з адукацыйным стандартам вышэйшай адукацыі і вучэбным планам па спецыяльнасці 6-05-0112-02 «Пачатковая адукацыя» вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Методыка развіцця маўлення» накіравана на фарміраванне ў студэнтаў **універсальнай кампетэнцыі** (УК-6): праяўляць ініцыятыву і адаптавацца да змен у прафесійнай дзейнасці; **базавых прафесійных кампетэнцый** (БПК-1, 5): праектаваць працэс навучання, ставіць адукацыйныя мэты, адбіраць змест вучэбнага матэрыялу, метады і тэхналогіі на аснове сістэмы ведаў у галіне тэорыі і методыкі педагагічнай дзейнасці; ажыццяўляць адбор зместу, форм, метадаў і сродкаў навучання і выхавання, прымяняць іх у адукацыйным працэсе з улікам узроставых і псіхалагічных асаблівасцей навучэнцаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен

ведаць:

навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення;

змест і кірункі працы па развіцці маўлення на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі;

методыку працы над гукавым ладам маўлення;

методыку слоўнікавай працы;

методыку працы над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення;

методыку працы па развіцці звязнага маўлення;

задачы і змест працы па культуры маўлення на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі;

умець:

планаваць работу па развіцці маўлення на ўроках мовы і літаратурнага чытання ў пачатковых класах;

рэалізоўваць задачы фарміравання культуры рускага і беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;

праводзіць аналіз дыдактычнага моўнага матэрыялу і выкарыстоўваць яго пры рэалізацыі розных кірункаў развіцця маўлення навучэнцаў;

прымяняць разнастайныя метады і прыёмы развіцця маўлення навучэнцаў;

выяўляць, класіфікаваць і папярэджваць маўленчыя памылкі рознага характару ў вусных выказваннях і пісьмовых працах навучэнцаў пачатковых класаў;

валодаць:

навыкамі падрыхтоўкі і правядзення ўрокаў развіцця маўлення;

метадамі і прыёмамі рэалізацыі розных кірункаў працы па развіцці маўлення на ўроках мовы і літаратурнага чытання;

інфармацыйна-камунікацыйнымі тэхналогіямі, якія забяспечваюць фарміраванне культуры рускага і беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;

навыкамі ацэнкі навучальных работ па развіцці звязнага вуснага і пісьмовага маўлення на I ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

У межах адукацыйнага працэсу па дадзенай вучэбнай дысцыпліне студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатовага да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, сацыяльна-культурным і грамадскім жыцці краіны, выхаваць любоў і павагу да роднага слова, духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, пачуццё нацыянальнай самапавагі і самаідэнтыфікацыі.

Агульная колькасць гадзін і колькасць аўдыторных гадзін, што адводзяцца на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны ў адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Методыка развіцця маўлення» адведзена ўсяго 100 гадзін, з іх 38 аўдыторныя:

для дзённай формы атрымання адукацыі:

у 4 семестры 14 гадзін – лекцыі, з іх 2 гадзіны КСР, 24 гадзіны – практычныя заняткі, з іх 4 гадзіны КСР, 62 гадзіны – самастойная работа; форма кантролю – залік у 4 семестры;

для завочнай формы атрымання адукацыі:

у 4 семестры 4 гадзіны – лекцыі, 6 гадзін – практычныя заняткі; форма кантролю – залік у 5 семестры;

для завочнай скарочанай формы атрымання адукацыі:

у 4 семестры 2 гадзіны – лекцыі, 4 гадзіны – практычныя заняткі; форма кантролю – залік у 5 семестры.

Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны складаюць 3 заліковыя адзінкі.

РАЗМЕРКАВАННЕ БЮДЖЭТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ
для завочнай формы атрымання адукацыі
(5 гадоў навучання / 3,5 гады навучання)

Назва вучэбнай дысцыпліны	Семестр	Колькасць гадзін вучэбных заняткаў				Самастойная (пазааўдыторная работа)	Форма прамежкавай атэстацыі
		усяго	аўдыторных	З іх			
				лекцыі	практычныя		
Методыка развіцця маўлення	4	100	10/6	4/2	6/4	90/94	
	5						залік
Усяго гадзін		100	10/6	4/2	6/4	90/94	

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

РАЗДЗЕЛ 1. НАВУКОВЫЯ АСНОВЫ МЕТОДЫКІ РАЗВІЦЦЯ МАЎЛЕННЯ

Сутнасць паняццяў «мова», «маўленне», «мысленне». Узаемаабумоўленасць і ўзаемасувязь мовы, маўлення, мыслення. Віды маўлення: унутранае, знешняе; вуснае, пісьмовае; маналагічнае, дыялагічнае.

Маўленчая дзейнасць як базавае паняцце методыкі развіцця маўлення. Асноўныя палажэнні тэорыі маўленчай дзейнасці. Віды маўленчай дзейнасці: гаварэнне, слуханне, чытанне, пісьмо. Фактары развіцця маўленчай дзейнасці дзіцяці.

Тэорыя тэксту як аснова методыкі развіцця маўлення. Тэкст як прадукт маўленчай дзейнасці. Асноўныя прыметы тэксту. Авалоданне паняццем «тэкст», фарміраванне тэкставых уменняў у пачатковых класах.

Мэты і задачы развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў. Прынцыпы методыкі развіцця маўлення.

РАЗДЗЕЛ 2. НАПРАМКІ РАЗВІЦЦЯ МАЎЛЕННЯ НАВУЧЭНЦАЎ ПАЧАТКОВЫХ КЛАСАЎ

2.1. Праца над гукавым ладам маўлення

Выпрацоўка навыкаў літаратурнага вымаўлення. Недахопы вуснага рускага і беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў, іх прычыны. Умовы паспяховага фарміравання літаратурнага вымаўлення. Кірункі працы на вымаўленчым ўзроўні: адпрацоўка тэхнікі маўлення, засваенне арфаэпічных норм рускай і беларускай моў, удасканаленне інтанацыйных навыкаў навучэнцаў. Тэхніка маўлення і яе кампаненты (маўленчае дыханне, дыкцыя, інтанацыя і інш.). Прыёмы адпрацоўкі маўленчага дыхання і дыкцыі. Дыдактычны матэрыял для адпрацоўкі дыкцыйных навыкаў. Імітацыя як асноўны механізм авалодання арфаэпічнымі нормамі ў малодшым школьным узросце. Папярэджанне і ўстараненне адмоўнага ўздзеяння напісання на вымаўленне. Прыёмы работы па ўдасканаленні інтанацыйных навыкаў навучэнцаў. Маўленчая сітуацыя як важны сродак развіцця інтанацыйных уменняў.

2.2. Праца над словам як адзінкай маўлення

Кірункі слоўнікавай працы: узбагачэнне, удасканальванне і актывізацыя слоўнікавага запасу навучэнцаў. Крыніцы ўзбагачэння і напрамкі якаснага ўдасканальвання слоўнікавага запасу.

Змест працы па ўзбагачэнні слоўнікавага запасу навучэнцаў. Прыёмы семантызацыі слоў.

Слоўнікава-семантычная праца на ўроках мовы і літаратурнага чытання: арганізацыя засваення сінонімаў, антонімаў, амонімаў, розных значэнняў мнагазначных слоў; усведамленне рода-відавых адносін паміж словамі.

Слоўнікава-стылістычная праца на ўроках мовы і літаратурнага чытання: практыкаванні ў выкарыстанні новых слоў у словазлучэннях, сказах, тэкстах; аналіз вобразна-выяўленчых сродкаў мовы ў мастацкім тэксце, засваенне навучэнцамі спосабаў вобразнага выражэння ўласных думак.

Гульні і займальныя практыкаванні са словамі на ўроках мовы і літаратурнага чытання. Лагічныя практыкаванні з выкарыстаннем лексічнага матэрыялу.

2.3. Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення

Словаформа як адзінка мовы і маўлення. Асаблівасці засваення школьнікамі граматычных форм. Задачы працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення: засваенне норм словазмянення і формаўтварэння; узбагачэнне слоўніка навучэнцаў разнастайнымі па сэнсавых і функцыянальна-стылістычных магчымасцях граматычнымі формамі. Змест працы над граматычнай формай слова: абмежаванні ва ўтварэнні і спалучальнасці граматычных форм слова; сэнсавыя і выяўленчыя магчымасці граматычных форм; функцыянаванне граматычных форм у сказе, тэксце.

Словазлучэнне і сказ як аснова развіцця звязнага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў. Тыпалогія маўленчаарыетаваных сінтаксічных практыкаванняў.

2.4. Праца па развіцці звязнага маўлення

Задачы і змест працы па развіцці звязнага маўлення. Прапедэўтычныя лінгвістычныя веды, якія павінны набыць вучні пачатковых класаў: паняцце пра тэкст, тэму, структуру і галоўную думку выказвання. Выпрацоўка ўменняў падбіраць да выказвання загалоўкі; вызначаць тып тэксту (апісанне, апавяданне, разважанне), яго структуру; назапашваць фактычны матэрыял для творчых прац розных відаў. Тыпалогія практыкаванняў па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.

Пераказ як від працы па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў. Віды пераказаў, агульныя патрабаванні да вусных і пісьмовых пераказаў. Прыёмы працы над падрабязным, сціслым, выбарачным і творчым пераказам. Лексічная, граматычная, арфаграфічная і пунктуацыйная работа пры падрыхтоўцы пераказаў, папярэджанне памылак. Методыка правядзення пісьмовага пераказу.

Сачыненне як від працы па развіцці звязнага маўлення вучняў. Віды сачыненняў па крыніцах матэрыялу: па асабістых назіраннях і ўражаннях, па ўласным вопыце, па матэрыялах экскурсій, па прачытаных творах, па сюжэтных малюнках і серыях малюнкаў, па прагледжаных фільмах, спектаклях,

тэлеперадачах. Сачыненні з выкарыстаннем матэрыялаў з розных крыніц. Віды сачыненняў па тыпах тэкстаў: апавяданне, апісанне, разважанне, сачыненні змешанага тыпу. Разнавіднасці сачыненняў (калектыўныя і індывідуальныя) у залежнасці ад ступені ўдзелу настаўніка і класа ў іх падрыхтоўцы. Сачыненні-мініяцюры, іх асаблівасці і месца ў сістэме працы па развіцці звязнага маўлення вучняў.

Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў: збор матэрыялу, яго сістэматызацыя і абагульненне, вызначэнне зместу будучага выказвання, складанне плана. Лексічная, граматычная, арфаграфічная і пунктуацыйная работа пры падрыхтоўцы сачынення, папярэджанне памылак. Структура ўрока напісання сачынення.

РАЗДЗЕЛ 3. ЗАДАЧЫ І ЗМЕСТ ПРАЦЫ ПА КУЛЬТУРЫ МАЎЛЕННЯ Ў ПАЧАТКОВЫХ КЛАСАХ

3.1. Фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў пачатковых класаў

Сутнасць паняцця «культура маўлення». Кампаненты культуры маўлення (моўны, камунікатыўны, этычны, эстэтычны). Камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, багацце, дарэчнасць, чысціня, лаканічнасць.

Сістэма працы па фарміраванні камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў пачатковых класаў: засваенне норм літаратурнай мовы (рускай, беларускай), папярэджанне і выпраўленне памылак, абумоўленых узроставымі асаблівасцямі маўлення і ўмовамі руска-беларускага білінгвізму; выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі беларускай і рускай моў; знаёмства з сінаніміяй лексіка-граматычных сродкаў мовы (рускай, беларускай) і асаблівасцямі іх выкарыстання ў маўленчай практыцы; фарміраванне першапачатковых уменняў дарэчнага ўжывання засвоеных лексіка-граматычных сродкаў адпаведна сітуацыі зносін; назапашванне і актывізацыя ў маўленні ўстойлівых форм маўленчага этыкету, знаёмства з тыповымі спосабамі іх спалучэння ў розных сітуацыях зносін; выяўленне і інтэрпрэтацыя вобразных сродкаў мовы; фарміраванне ўменняў выбару найбольш удалых лексіка-граматычных сродкаў мовы (рускай, беларускай) для вобразнага выражэння ўласных думак у канкрэтных сітуацыях зносін.

3.2. Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення

Сутнасць паняццяў «маўленчая памылка», «маўленчы недахоп», «немаўленчая памылка». Віды маўленчых памылак і недахопаў. Прычыны маўленчых памылак навучэнцаў: няведанне сістэмы мовы, структуры моўных адзінак; няўменне выкарыстоўваць моўныя адзінкі пры стварэнні ўласных выказванняў. Віды немаўленчых памылак: кампазіцыйныя, лагічныя,

фактычныя. Прычыны немаўленчых памылак навучэнцаў: пропуск этапу планавання тэксту, бессістэмна праведзены адбор фактаў і інш.

Праверка пісьмовых творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў. Выпраўленне, улік, класіфікацыя, прыёмы ліквідацыі немаўленчых памылак, маўленчых памылак і недахопаў. Арганізацыя працы над памылкамі. Структура ўрока працы над памылкамі. Нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў.

ПАТРАБАВАННІ ДА КУРСАВОЙ РАБОТЫ

У сістэме прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў важнае месца займае навукова-даследчая работа студэнтаў, у прыватнасці такая яе форма арганізацыі, як напісанне і абарона курсавой работы (курсавога праекта).

Курсавая работа ўяўляе сабой лагічна завершаны і афармлены ў выглядзе тэксту твор навукова-даследчага зместу, накіраваны на вырашэнне пэўных праблем і задач у галіне методыкі развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.

Выкананне курсавой работы накіравана на дасягненне наступных задач:

- сістэматызацыя, абагульненне, замацаванне і паглыбленне тэарэтычных і практычных ведаў па методыцы развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;

- удасканаленне навыкаў прымянення атрыманых ведаў для рашэння канкрэтных задач, а таксама навыкаў самастойнай работы з навуковай літаратурай і апрацоўкі вынікаў тэарэтычных або эксперыментальных даследаванняў.

Тэма курсавой работы зацвярджаецца на кафедры беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі, а заданне на яе выкананне афармляецца кіраўніком.

№ п/п	Прыкладны аб'ём задання	Колькасць гадзін на выкананне
1.	Вывучэнне навуковай і навукова-метадычнай літаратуры, інтэрнэт-рэсурсаў	6
2.	Складанне плана курсавой работы і праграмы даследавання, вызначэнне навуковага апарату	4
3.	Распрацоўка методыкі правядзення эксперымента	4
4.	Напісанне ўводзінаў і першай главы курсавой работы	6
5.	Арганізацыя і правядзенне эксперыментальнай работы	4
6.	Напісанне другой главы курсавой работы	6
7.	Апрацоўка і аналіз атрыманых вынікаў	4
8.	Афармленне бібліяграфічнага спіса, дадаткаў	4
9.	Падрыхтоўка да абароны	1
10.	Абарона курсавой работы	1
Усяго		40

Патрабаванні да зместу, структуры, афармлення курсавой работы прадстаўлены ў Палажэнні аб парадку падрыхтоўкі і прадстаўлення да абароны курсавых работ у БДПУ.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
«Методыка развіцця маўлення»
(дзённая форма атрымання адукацыі)

2 курс, 4 семестр

Нумар раздзела, тэмы, заняткаў	Назва раздзела, тэмы, заняткаў	Колькасць аўдыторных гадзін		КСР		Самастойная работа	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Лекцыі	Практычныя заняткі			
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1.	**Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення** 1.1 Маўленчая дзейнасць як базавае паняцце методыкі развіцця маўлення. 1.2 Тэорыя тэксту як аснова методыкі развіцця маўлення. 1.3 Адлюстраванне мэт і задач развіцця маўлення навучэнцаў у вучэбных праграмах па вучэбных прадметах I ступені агульнай сярэдняй адукацыі, якія рэалізуюць патрабаванні адукацыйнага стандарту пачатковай адукацыі (вучэбныя прадметы «Беларуская мова», «Русский язык»).		**2**	**2**		**8**	[1, 2, 3, 5, 6]	Франтальнае апытанне
2.	**Напрамкі развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў**	**8**	**12**		**2**	**36**		
2.1	Праца над гукавым ладам маўлення 2.1.1 Недахопы вуснага рускага і беларускага маўлення навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту, іх прычыны. 2.1.2 Умовы паспяховага фарміравання літаратурнага вымаўлення. 2.1.3 Кірункі працы на вымаўленчым ўзроўні.	2	2			8	[1, 2, 3, 4, 5, 6]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні

2.2	Праца над словам як адзінкай маўлення 2.2.1 Узбагачэнне, удасканальванне і актывізацыя слоўнікавага запасу навучэнцаў. 2.2.2 Змест працы па ўзбагачэнні слоўнікавага запасу навучэнцаў; прыёмы семантызацыі слоў. 2.2.3 Слоўнікава-семантычная і слоўнікава-стылістычная праца на ўроках мовы і літаратурнага чытання. 2.2.4 Гульні, займальныя і лагічныя практыкаванні са словамі на ўроках мовы і літаратурнага чытання.	2	4		2	8	[1, 2, 3, 5, 7, 9]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні
2.3	Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення 2.3.1 Задачы працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.2 Змест працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.3 Тыпалогія маўленчаарыетаваных сінтаксічных практыкаванняў.	2	2			8	[1, 2, 3, 4, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па беларускай і рускай мове
2.4	Праца па развіцці звязнага маўлення 2.4.1 Задачы і змест працы па развіцці звязнага маўлення. 2.4.2 Прапедэўтычныя лінгвістычныя веды пра тэкст і маўленчыя ўменні, якія павінны набыць вучні пачатковых класаў. 2.4.3 Тыпалогія практыкаванняў па развіцці звязнага маўлення.	2					[1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
2.4.1	Сістэма навучання вусным і пісьмовым пераказам 2.4.1.1 Віды пераказаў, агульныя патрабаванні да вусных і пісьмовых пераказаў. 2.4.1.2 Прыёмы працы над падрабязным, сціслым, выбарачным і творчым пераказам. 2.4.1.3 Лексічная, граматычная, арфаграфічная і пунктуацыйная работа пры падрыхтоўцы пераказаў, папярэджанне памылак.		2			6	[1, 2, 3, 5, 7, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення

2.4.2	Сістэма навучання вусным і пісьмовым сачыненням 2.4.2.1 Віды сачыненняў па крыніцах матэрыялу, па тыпах ствараемага тэксту, па ступені самастойнасці навучэнцаў. 2.4.2.2 Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў, па папярэджанні лексічных, граматычных, арфаграфічных і пунктуацыйных памылак. 2.4.2.3 Структура ўрока напісання сачынення.		2			6	[1, 2, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
3.	**Задачы і змест працы па культуры маўлення ў пачатковых класах**	**4**	**6**		**2**	**18**		
3.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1 Сутнасць паняцця «культура маўлення». 3.1.2 Кампаненты культуры маўлення, іх змест. 3.1.2 Камунікатыўныя якасці маўлення.	2					[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1.1 Засваенне норм беларускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.1.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі беларускай мовы. 3.1.1.3 Знаёмства з сінаніміяй лексіка-граматычных сродкаў беларускай мовы і асаблівасцямі іх выкарыстання ў маўленчай практыцы. 3.1.1.4 Назапашванне ў маўленні ўстойлівых форм беларускага маўленчага этыкету, знаёмства з тыповымі спосабамі іх спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.1.5 Выяўленне і інтэрпрэтацыя вобразных сродкаў беларускай мовы ў мастацкіх тэкстах.		2			6	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.2	Фарміраванне камунікатыўных якасцей рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.2.1 Засваенне норм рускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.2.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць		2			6	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне

	уласныя выказванні сродкамі рускай мовы. 3.1.2.3 Фарміраванне першапачатковых уменняў дарэчнага ўжывання засвоеных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы адпаведна сітуацыі зносін. 3.1.2.4 Актывізацыя ў маўленні ўстойлівых форм рускага маўленчага этыкету, засваенне тыповых спосабаў іх спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.2.5 Фарміраванне ўменняў выбару трапных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы для вобразнага выражэння ўласных думак у канкрэтных сітуацыях зносін.							
3.2	Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення 3.2.1 Віды і прычыны маўленчых памылак і недахопаў у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.2.2 Віды і прычыны немаўленчых памылак у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.3.3 Праверка пісьмовых творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў; выпраўленне, улік, класіфікацыя памылак. 3.2.4 Арганізацыя працы над памылкамі; нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў.	2	2		2	6	[1, 2, 3, 5]	Пісьмовае апытанне
	Усяго за семестр	**12**	**20**	**2**	**4**	**62**		**залік**

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
«Методыка развіцця маўлення»
(завочная форма атрымання адукацыі, 5 гадоў навучання)

2 курс, 4 семестр

Нумар раздзела, тэмы, заняткаў	Назва раздзела, тэмы, заняткаў	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная работа	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі			
1	2	3	4	8	9	10
1.	**Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення** 1.1 Маўленчая дзейнасць як базавае паняцце методыкі развіцця маўлення. 1.2 Тэорыя тэксту як аснова методыкі развіцця маўлення. 1.3 Адлюстраванне мэт і задач развіцця маўлення навучэнцаў у вучэбных праграмах па вучэбных прадметах I ступені агульнай сярэдняй адукацыі, якія рэалізуюць патрабаванні адукацыйнага стандарту пачатковай адукацыі (вучэбныя прадметы «Беларуская мова», «Русский язык»).	**2**		**9**	[1, 2, 3, 5, 6]	Франтальнае апытанне
2.	**Напрамкі развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў**		**6**	**54**		
2.1	Праца над гукавым ладам маўлення 2.1.1 Недахопы вуснага рускага і беларускага маўлення навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту, іх прычыны. 2.1.2 Умовы паспяховага фарміравання літаратурнага вымаўлення. 2.1.3 Кірункі працы на вымаўленчым ўзроўні.		2	9	[1, 2, 3, 4, 5, 6]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні
2.2	Праца над словам як адзінкай маўлення 2.2.1 Узбагачэнне, удасканальванне і актывізацыя слоўнікавага запасу навучэнцаў.		2	9	[1, 2, 3, 5, 7, 9]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па

	2.2.2 Змест працы па ўзбагачэнні слоўнікавага запасу навучэнцаў; прыёмы семантызацыі слоў. 2.2.3 Слоўнікава-семантычная і слоўнікава-стылістычная праца на ўроках мовы і літаратурнага чытання. 2.2.4 Гульні, займальныя і лагічныя практыкаванні са словамі на ўроках мовы і літаратурнага чытання.					рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні
2.3	Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення 2.3.1 Задачы працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.2 Змест працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.3 Тыпалогія маўленчаарыетаваных сінтаксічных практыкаванняў.			9	[1, 2, 3, 4, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па беларускай і рускай мове
2.4	Праца па развіцці звязнага маўлення 2.4.1 Задачы і змест працы па развіцці звязнага маўлення. 2.4.2 Прапедэўтычныя лінгвістычныя веды пра тэкст і маўленчыя ўменні, якія павінны набыць вучні пачатковых класаў. 2.4.3 Тыпалогія практыкаванняў па развіцці звязнага маўлення.		2	9	[1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
2.4.1	Сістэма навучання вусным і пісьмовым пераказам 2.4.1.1 Віды пераказаў, агульныя патрабаванні да вусных і пісьмовых пераказаў. 2.4.1.2 Прыёмы працы над падрабязным, сціслым, выбарачным і творчым пераказам. 2.4.1.3 Лексічная, граматычная, арфаграфічная і пунктуацыйная работа пры падрыхтоўцы пераказаў, папярэджанне памылак.			9	[1, 2, 3, 5, 7, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
2.4.2	Сістэма навучання вусным і пісьмовым сачыненням 2.4.2.1 Віды сачыненняў па крыніцах матэрыялу, па тыпах ствараемага тэксту, па ступені самастойнасці навучэнцаў. 2.4.2.2 Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў, па папярэджанні лексічных, граматычных,			9	[1, 2, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення

	арфаграфічных і пунктуацыйных памылак. 2.4.2.3 Структура ўрока напісання сачынення.					
3.	**Задачы і змест працы па культуры маўлення ў пачатковых класах**	**2**		**27**		
3.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1 Сутнасць паняцця «культура маўлення». 3.1.2 Кампаненты культуры маўлення, іх змест. 3.1.2 Камунікатыўныя якасці маўлення.	2			[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1.1 Засваенне норм беларускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.1.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі беларускай мовы. 3.1.1.3 Знаёмства з сінаніміяй лексіка-граматычных сродкаў беларускай мовы і асаблівасцямі іх выкарыстання ў маўленчай практыцы. 3.1.1.4 Назапашванне ў маўленні ўстойлівых форм беларускага маўленчага этыкету, знаёмства з тыповымі спосабамі іх спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.1.5 Выяўленне і інтэрпрэтацыя вобразных сродкаў беларускай мовы ў мастацкіх тэкстах.			9	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.2	Фарміраванне камунікатыўных якасцей рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.2.1 Засваенне норм рускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.2.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі рускай мовы. 3.1.2.3 Фарміраванне першапачатковых уменняў дарэчнага ўжывання засвоеных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы адпаведна сітуацыі зносін. 3.1.2.4 Актывізацыя ў маўленні ўстойлівых форм рускага маўленчага этыкету, засваенне тыповых спосабаў іх			9	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне

	спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.2.5 Фарміраванне ўменняў выбару трапных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы для вобразнага выражэння ўласных думак у канкрэтных сітуацыях зносін.					
3.2	Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення 3.2.1 Віды і прычыны маўленчых памылак і недахопаў у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.2.2 Віды і прычыны немаўленчых памылак у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.3.3 Праверка пісьмовых творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў; выпраўленне, улік, класіфікацыя памылак. 3.2.4 Арганізацыя працы над памылкамі; нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў.			9	[1, 2, 3, 5]	Пісьмовае апытанне
	Усяго за семестр	**4**	**6**	**90**		
3 курс 5 семестр						
						залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
«Методыка развіцця маўлення»
(завочная форма атрымання адукацыі, 3,5 гады навучання)
2 курс, 4 семестр

Нумар раздзела, тэмы, заняткаў	Назва раздзела, тэмы, заняткаў	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная работа	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі			
1	2	3	4	8	9	10
1.	**Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення** 1.1 Маўленчая дзейнасць як базавае паняцце методыкі развіцця маўлення. 1.2 Тэорыя тэксту як аснова методыкі развіцця маўлення. 1.3 Адлюстраванне мэт і задач развіцця маўлення навучэнцаў у вучэбных праграмах па вучэбных прадметах I ступені агульнай сярэдняй адукацыі, якія рэалізуюць патрабаванні адукацыйнага стандарту пачатковай адукацыі (вучэбныя прадметы «Беларуская мова», «Русский язык»).		**2**	**9**	[1, 2, 3, 5, 6]	Франтальнае апытанне
2.	**Напрамкі развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў**		**2**	**56**		
2.1	Праца над гукавым ладам маўлення 2.1.1 Недахопы вуснага рускага і беларускага маўлення навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту, іх прычыны. 2.1.2 Умовы паспяховага фарміравання літаратурнага вымаўлення. 2.1.3 Кірункі працы на вымаўленчым ўзроўні.			9	[1, 2, 3, 4, 5, 6]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні
2.2	Праца над словам як адзінкай маўлення 2.2.1 Узбагачэнне, удасканальванне і актывізацыя слоўнікавага запасу навучэнцаў.			11	[1, 2, 3, 5, 7, 9]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па

	2.2.2 Змест працы па ўзбагачэнні слоўнікавага запасу навучэнцаў; прыёмы семантызацыі слоў. 2.2.3 Слоўнікава-семантычная і слоўнікава-стылістычная праца на ўроках мовы і літаратурнага чытання. 2.2.4 Гульні, займальныя і лагічныя практыкаванні са словамі на ўроках мовы і літаратурнага чытання.					рускай або беларускай мове і літаратурным чытанні
2.3	Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення 2.3.1 Задачы працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.2 Змест працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення. 2.3.3 Тыпалогія маўленчаарыетаваных сінтаксічных практыкаванняў.			9	[1, 2, 3, 4, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па беларускай і рускай мове
2.4	Праца па развіцці звязнага маўлення 2.4.1 Задачы і змест працы па развіцці звязнага маўлення. 2.4.2 Прапедэўтычныя лінгвістычныя веды пра тэкст і маўленчыя ўменні, якія павінны набыць вучні пачатковых класаў. 2.4.3 Тыпалогія практыкаванняў па развіцці звязнага маўлення.		2	9	[1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
2.4.1	Сістэма навучання вусным і пісьмовым пераказам 2.4.1.1 Віды пераказаў, агульныя патрабаванні да вусных і пісьмовых пераказаў. 2.4.1.2 Прыёмы працы над падрабязным, сціслым, выбарачным і творчым пераказам. 2.4.1.3 Лексічная, граматычная, арфаграфічная і пунктуацыйная работа пры падрыхтоўцы пераказаў, папярэджанне памылак.			9	[1, 2, 3, 5, 7, 10]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення
2.4.2	Сістэма навучання вусным і пісьмовым сачыненням 2.4.2.1 Віды сачыненняў па крыніцах матэрыялу, па тыпах ствараемага тэксту, па ступені самастойнасці навучэнцаў. 2.4.2.2 Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў, па папярэджанні лексічных, граматычных,			9	[1, 2, 5, 7]	Праверка распрацаваных канспектаў урокаў па развіцці звязнага маўлення

	арфаграфічных і пунктуацыйных памылак. 2.4.2.3 Структура ўрока напісання сачынення.					
3.	**Задачы і змест працы па культуры маўлення ў пачатковых класах**	**2**		**29**		
3.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1 Сутнасць паняцця «культура маўлення». 3.1.2 Кампаненты культуры маўлення, іх змест. 3.1.2 Камунікатыўныя якасці маўлення.	2			[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.1	Фарміраванне камунікатыўных якасцей беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.1.1 Засваенне норм беларускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.1.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі беларускай мовы. 3.1.1.3 Знаёмства з сінаніміяй лексіка-граматычных сродкаў беларускай мовы і асаблівасцямі іх выкарыстання ў маўленчай практыцы. 3.1.1.4 Назапашванне ў маўленні ўстойлівых форм беларускага маўленчага этыкету, знаёмства з тыповымі спосабамі іх спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.1.5 Выяўленне і інтэрпрэтацыя вобразных сродкаў беларускай мовы ў мастацкіх тэкстах.			11	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне
3.1.2	Фарміраванне камунікатыўных якасцей рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў 3.1.2.1 Засваенне норм рускай літаратурнай мовы, папярэджанне і выпраўленне ўзроставых і інтэрферэнцыйных памылак. 3.1.2.2 Выпрацоўка ўменняў планаваць і ствараць уласныя выказванні сродкамі рускай мовы. 3.1.2.3 Фарміраванне першапачатковых уменняў дарэчнага ўжывання засвоеных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы адпаведна сітуацыі зносін. 3.1.2.4 Актывізацыя ў маўленні ўстойлівых форм рускага маўленчага этыкету, засваенне тыповых спосабаў іх			9	[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]	Франтальнае апытанне

	спалучэння ў розных сітуацыях зносін. 3.1.2.5 Фарміраванне ўменняў выбару трапных лексіка-граматычных сродкаў рускай мовы для вобразнага выражэння ўласных думак у канкрэтных сітуацыях зносін.					
3.2	Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення 3.2.1 Віды і прычыны маўленчых памылак і недахопаў у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.2.2 Віды і прычыны немаўленчых памылак у навучэнцаў малодшага школьнага ўзросту. 3.3.3 Праверка пісьмовых творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў; выпраўленне, улік, класіфікацыя памылак. 3.2.4 Арганізацыя працы над памылкамі; нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў.			9	[1, 2, 3, 5]	Пісьмовае апытанне
	Усяго за семестр	**2**	**4**	**94**		
3 курс 5 семестр						
						залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Методика развития речи [Электронный ресурс] : интерактив. электрон. учеб.-метод. комплекс / сост. Е. С. Василевская // СДО Moodle / Белорус. гос. пед. ун-т. – Режим доступа: https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=7435. – Дата доступа: 26.09.2024.

2. Методыка выкладання беларускай мовы і літаратурнага чытання ў пачатковых класах : вучэб. дапам. для студэнтаў ВНУ / Н. М. Антановіч [і інш.] ; пад рэд. М. Г. Яленскага. – 2-е выд. – Мінск : Выш. шк., 2020. – 264 с.

Дадатковая літаратура

3. Грабчикова, Е. С. Методика работы по развитию речи во 2–4 классах : пособие для учителей общеобразоват. учреждений с рус. яз. обучения / Е. С. Грабчикова. – Минск : Белорус. гос. ун-т, 2010. – 160 с.

4. Ладыженская, Т. А. Живое слово: устная речь как средство и предмет обучения : учеб. пособие для пед. ин-тов / Т. А. Ладыженская. – М. : Просвещение, 1986. – 127 с.

5. Львов, М. Р. Методика развития речи младших школьников / М. Р. Львов. – 3-е изд., перераб. и доп. – Тула : Родничок ; М. : АСТ, 2003. – 239 с.

6. Львов, М. Р. Основы теории речи : учеб. пособие для пед. вузов / М. Р. Львов. – М. : Академия, 2002. – 247 с.

7. Речь. Речь. Речь : кн. для учителя / Т. А. Ладыженская [и др.] ; под ред. Т. А. Ладыженской. – М. : Педагогика, 1990. – 336 с.

8. Свірыдзенка, В. І. Фарміраванне маўленчай культуры білінгвальнай асобы навучэнца пачатковых класаў: тэорыя і практыка : манаграфія / В. І. Свірыдзенка ; Беларус. дзярж. пед. ун-т. – Мінск : БДПУ, 2019. – 280 с.

9. Свірыдзенка, В. І. Фразеалагізмы на ўроках беларускай мовы і літаратурнага чытання: 2–4 класы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі / В. І. Свірыдзенка, А. С. Васілеўская. – Мінск : Аверсэв, 2017. – 93 с.

10. Свірыдзенка, В. І. Беларуская мова. Навучальныя пераказы: 2–4 класы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / Н. У. Антонава, В. І. Свірыдзенка. – 2-е выд. – Мінск : Аверсэв, 2017. – 64 с.

Пералік заданняў кантрольных мерапрыемстваў кіруемай самастойнай работы студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне «Методыка развіцця маўлення»

Лекцыйныя заняткі

Тэма: **Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення (2 г)**

Узровень 1 (азнаямленне, разуменне)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры падрыхтаваць канспект лекцыі, у якім асвятліць наступныя пытанні:

- віды маўлення: унутранае, знешняе; вуснае, пісьмовае; маналагічнае, дыялагічнае;
- віды маўленчай дзейнасці: гаварэнне, слуханне, чытанне, пісьмо;
- тэкст як прадукт маўленчай дзейнасці; фарміраванне тэкставых уменняў у пачатковых класах;
- мэты і задачы развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў;
- прынцыпы методыкі развіцця маўлення.

Узровень 2 (прымяненне, аналіз)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры падрыхтаваць канспект лекцыі па адзначаных вышэй пытаннях.

Прааналізавць вучэбныя праграмы па вучэбных прадметах «Беларуская мова», «Руский язык» (2–4 класы); адзначыць, як у гэтых праграмах прадстаўлены змест працы па развіцці маўлення навучэнцаў.

Узровень 3 (сінтэз, ацэнка)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры падрыхтаваць канспект лекцыі па адзначаных вышэй пытаннях.

Прааналізавць вучэбныя праграмы па вучэбных прадметах «Беларуская мова», «Руский язык», «Літаратурнае чытанне», «Литературное чтение» (2–4 класы); адзначыць спецыфіку прадстаўлення зместу працы па развіцці маўлення навучэнцаў у праграмах па мове і літаратурным чытанні.

Практычныя заняткі

Тэма: **Праца над словам як адзінкай маўлення (2 г)**

Узровень 1 (азнаямленне, разуменне)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры вылучыць і законспектаваць прыёмы працы над сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі, вобразна-выяўленымі сродкамі мовы на ўроках мовы і літаратурнага чытання; скласці апорны канспект асноўных паняццяў па тэме.

Узровень 2 (прымяненне, аналіз)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры вылучыць і законспектаваць прыёмы працы над сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі, вобразна-

выяўленымі сродкамі мовы на ўроках мовы і літаратурнага чытання; скласці апорны канспект асноўных паняццяў па тэме.

Прааналізаваць падручнікі па мове ці літаратурным чытанні; прывесці прыклады практыкаванняў і заданняў з сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі, вобразна-выяўленымі сродкамі мовы.

Узровень 3 (сінтэз, ацэнка)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры вылучыць і заканспектаваць прыёмы працы над сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі, вобразна-выяўленымі сродкамі мовы на ўроках мовы і літаратурнага чытання; скласці апорны канспект асноўных паняццяў па тэме.

Прааналізаваць падручнікі па мове ці літаратурным чытанні; прывесці прыклады практыкаванняў і заданняў з сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі, вобразна-выяўленымі сродкамі мовы.

Самастойна распрацаваць заданні з сінонімамі, антонімамі, мнагазначнымі словамі.

Тэма: **Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення (2 г)**

Узровень 1 (азнаямленне, разуменне)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры скласці адну са схем на выбар:

- «Тыпы маўленчых памылак і недахопаў у беларускім маўленні навучэнцаў пачатковых класаў».
- «Тыпы маўленчых памылак і недахопаў у рускім маўленні навучэнцаў пачатковых класаў».

Узровень 2 (прымяненне, аналіз)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры скласці дзве названыя вышэй схемы. Адзначыць сярод вылучаных тыпаў памытак тыя, якія ўзнікаюць у вучняў пад уплывам інтэрферэнцыі.

Узровень 3 (сінтэз, ацэнка)

На аснове вывучэння метадычнай літаратуры скласці адну з названых вышэй схем. Праверыць некалькі (не менш за 5–7) творчых прац навучэцаў 2, 3 або 4 класаў на выбар (прыклады прац прапануюцца выкладчыкам або рыхтуюцца студэнтам самастойна па дамоўленаці з настаўнікам пачатковых класаў; можна выбіраць пераказы або сачыненні на рускай або беларускай мовах). Зрабіць аналіз маўленчых памылак і недахопаў у працах. Распрацаваць план-канспект урока працы над памылкамі, дапушчанымі ў пераказе або сачыненні.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі самастойнай (пазааўдыторнай) работы студэнта па вучэбнай дысцыпліне

Самастойная работа з'яўляецца спецыфічным педагагічным сродкам арганізацыі і кіравання самастойнай дзейнасцю студэнтаў у вучэбным працэсе. Самастойная работа студэнтаў фарміруе гатоўнасць да самаадукацыі, павышэння кваліфікацыі, рыхтуе базу для непарыўнай адукацыі.

Пры вывучэнні дысцыпліны рэкамендуецца выкарыстоўваць наступныя метады арганізацыі самастойнай работы студэнтаў:

– напісанне і выступленне з дакладам (прадукт самастойнай работы студэнта, публічнае выступленне па прад'яўленні атрыманых вынікаў рашэння вызначанай вучэбна-практычнай, вучэбна-даследчай ці навуковай тэмы);

– складанне гласарыя (слоўнік тэрмінаў на вызначаную тэму);

– складанне граф-схемы (графічнае адлюстраванне лагічных сувязей паміж асноўнымі суб'ектамі тэксту);

– стварэнне своднай (абагульняючай) табліцы (канцэнтрыраванае прадстаўленне адносін паміж з'явамі, працэсамі, якія вывучаюцца);

– распрацоўка планаў-канспектаў урокаў, фрагментаў урокаў (прадукт самастойнай работы студэнта, які прадугледжвае напісанне канспекта на вызначаную тэму ўрока з адлюстраваннем метадаў, прыёмаў, сродкаў навучання);

– падбор дыдактычных гульняў, дыдактычнага матэрыялу па прапанаваных тэмах (прадукт самастойнай работы студэнта, які прадугледжвае пошук і сістэматызацыю дыдактычнага матэрыялу, яго прад'яўленне);

– складанне бібліяграфічнага спіса артыкулаў на вызначаныя метадычныя тэмы;

– аналіз вучэбных праграм, падручнікаў і метадычных дапаможнікаў для I ступені агульнай сярэдняй адукацыі і інш.

Кантроль самастойнай работы ажыццяўляецца ў выглядзе:

– кантрольнай работы;

– пісьмовай работы;

– тэсціравання (у тым ліку і ў сістэме Moodle);

– абмеркавання дакладаў;

– індывідуальных гутарак;

– выканання кампетэнтнасна-арыентаваных заданняў і інш.

Патрабаванні да выканання самастойнай (пазааўдыторнай) работы студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі

№ п//п	Назва тэмы, раздзела	Колькасць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення	8	На аснове аналізу метадычнай літаратуры скласці тэзаурус асноўных паняццяў методыкі развіцця маўлення. Прааналізаваць навукова-метадычныя часопісы для пачатковых класаў і знайсці артыкулы, прысвечаныя розным аспектам развіцця маўлення навучэнцаў. Зрабіць бібліяграфічны спіс артыкулаў. Скласці анатацыі 3–4 артыкулаў. Падрыхтаваць вуснае паведамленне, прысвечанае аднаму з аспектаў развіцця маўлення навучэнцаў.	гласарый бібліяграфічны спіс артыкулаў анатацыя артыкулаў выступленне з паведамленнем
2.	Праца над гукавым ладам маўлення	8	Падабраць скорагаворкі, чыстагаворкі з адметнымі гукамі беларускай мовы, падрыхтаваць практыкаванні на адпрацоўку вымаўлення гукаў. Падабраць практыкаванні на рэгуляванне маўленчага дыхання і падрыхтавацца да іх правядзення. Скласці спіс слоў на рускай і беларускай мовах, актуальных для маўленчай практыкі навучэнцаў пачатковых класаў, у якіх найбольш распаўсюджаны памылкі ў пастаноўцы націску.	сістэма практыкаванняў на адпрацоўку вымаўлення гукаў сістэма практыкаванняў рэгуліраванне маўленчага дыхання выступленне з практыкаваннямі на рэгуліраванне маўленчага дыхання, дыкцыі
3.	Праца над словам як адзінкай маўлення	8	Падабраць дыдактычныя гульні для ўрокаў беларускай мовы, накіраваныя на ўзбагачэнне слоўнікавага запасу навучэнцаў словамі розных лексіка-семантычных груп.	картатэка дыдактычных гульняў

			Падабраць дыдактычныя гульні для ўрокаў рускай мовы, накіраваныя на ўзбагачэнне слоўнікавага запасу навучэнцаў словамі розных лексіка-семантычных груп. Распрацаваць фрагмент урока правядзення слоўнікавай работы па вучэбным прадмеце “Літаратурнае чытанне” (на прыкладзе любога мастацкага твора з падручніка па літаратурным чытанні для 2 класа). Распрацаваць фрагмент урока правядзення слоўнікавай работы па вучэбным прадмеце “Литературное чтение” (на прыкладзе любога мастацкага твора з падручніка па літаратурным чытанні для 3 класа).	картатэка дыдактычных гульняў план-канспект фрагмента ўрока план-канспект фрагмента ўрока
4.	Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення	8	Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў II класе. Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў III класе. Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў IV класе.	сістэма сінтаксічных практыкаванняў сістэма сінтаксічных практыкаванняў сістэма сінтаксічных практыкаванняў
5.	Сістэма навучання вусным і пісьмовым пераказам	6	Распрацаваць план-канспект урока напісання пераказу ў IV класе (на бела-рускай мове). Распрацаваць фрагмент урока літаратурнага чытання для 2 класа па тэме «И. Тургенев. “Воробей”» (этап работы па падрыхтоўцы навучэнцаў да творчага пераказу).	план-канспект урока напісання пераказу фрагмент план-канспекта ўрока па падрыхтоўцы да творчага пераказу

6.	Сістэма навучання вусным і пісьмовым сачыненням	6	Распрацаваць план-канспект урока напісання сачынення ў IV класе (на беларускай мове). Распрацаваць план-канспект урока напісання сачынення ў IV класе (на рускай мове).	план-канспект урока напісання сачынення план-канспект урока напісання сачынення
7.	Фарміраванне камунікатыўных якасцей беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў	6	Прааналізаваць падручнікі па беларускай мове для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў. Прааналізаваць падручнікі па вучэбным прадмеце «Літаратурнае чытанне» для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў.	практыкаванні і заданні на беларускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў практыкаванні і заданні на беларускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў
8.	Фарміраванне камунікатыўных якасцей рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў	6	Прааналізаваць падручнікі па рускай мове для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў. Прааналізаваць падручнікі па вучэбным прадмеце «Литературное чтение» для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыў-ных якасцей маўлення навучэнцаў.	практыкаванні і заданні на рускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў практыкаванні і заданні на рускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў
9.	Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і	6	Скласці схему «Прычыны маўленчых памылак і недахопаў». Скласці схему «Прычыны немаўленчых памылак».	граф-схема граф-схема

	выпраўлення		Вывучыць нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў і зрабіць апорны канспект.	апорны канспект
Усяго		62		

Патрабаванні да выканання самастойнай (пазааўдыторнай) работы студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі

№ п//п	Назва тэмы, раздзела	Колькасць гадзін на СРС		Заданне	Форма выканання
		5 г.н.	3,5 г.н.		
1.	Навуковыя асновы методыкі развіцця маўлення	9	9	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=509999 На аснове вывучэння метадычнай літаратуры падрыхтаваць канспект лекцыі, у якім асвятліць наступныя пытанні: віды маўлення: унутранае, знешняе; вуснае, пісьмовае; маналагічнае, дыялагічнае; віды маўленчай дзейнасці: гаварэнне, слуханне, чытанне, пісьмо; тэкст як прадукт маўленчай дзейнасці; фарміраванне тэкставых уменняў у пачатковых класах; мэты і задачы развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў; прынцыпы методыкі развіцця маўлення. На аснове аналізу метадычнай літаратуры скласці тэзаурус асноўных паняццяў методыкі развіцця маўлення. Падрыхтаваць вуснае паведамленне, прысвечанае аднаму з аспектаў развіцця маўлення навучэнцаў.	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle апорны канспект гласарый выступленне з паведамленнем
2.	Праца над гукавым ладам маўлення	9	9	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=510005 Падабраць скорагаворкі, чыстагаворкі з адметнымі гукамі беларускай мовы, падрыхтаваць практыкаванні на адпрацоўку	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle сістэма практыкаванняў на адпрацоўку вымаўлення

				вымаўлення гукаў. Падабраць практыкаванні на рэгуляванне маўленчага дыхання.	гукаў сістэма практыкаванняў рэгуліраванне маўленчага дыхання
3.	Праца над словам як адзінкай маўлення	9	11	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=535611 Падабраць дыдактычныя гульні для ўрокаў беларускай мовы, накіраваныя на ўзбагачэнне слоўнікавага запасу навучэнцаў словамі розных лексіка-семантычных груп. Падабраць дыдактычныя гульні для ўрокаў рускай мовы, накіраваныя на ўзбагачэнне слоўнікавага запасу навучэнцаў словамі розных лексіка-семантычных груп. Распрацаваць фрагмент урока правядзення слоўнікавай работы па вучэбным прадмеце “Літаратурнае чытанне” (на прыкладзе любога мастацкага твора з падручніка па літа-ратурным чытанні для 2 класа). Распрацаваць фрагмент урока правядзення слоўнікавай работы па вучэбным прадмеце “Литературное чтение” (на прыкладзе любога мастацкага твора з падручніка па літаратурным чытанні для 3 класа).	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle картатэка дыдактычных гульняў картатэка дыдактычных гульняў план-канспект фрагмента ўрока план-канспект фрагмента ўрока
4.	Праца над граматычнай формай слова і сінтаксічнымі сродкамі мовы ў аспекце развіцця маўлення	9	9	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=535663 Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў II класе. Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў III класе.	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle сістэма сінтаксічных практыкаванняў сістэма сінтаксічных практыкаванняў

				Падабраць і распрацаваць розныя віды сінтаксічных практыкаванняў для ўрокаў беларускай і рускай мовы ў IV класе.	сістэма сінтаксічных практыкаванняў
5.	Праца па развіцці звязнага маўлення	9	9	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=510009	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle
6.	Сістэма навучання вусным і пісьмовым пераказам	9	9	Распрацаваць план-канспект урока напісання пераказу ў IV класе (на беларускай мове). Распрацаваць фрагмент урока літаратурнага чытання для 2 класа па тэме «И. Тургенев. “Воробей”» (этап работы па падрыхтоўцы навучэнцаў да творчага пераказу).	план-канспект урока напісання пераказу фрагмент план-канспекта ўрока па падрыхтоўцы да творчага пераказу
7.	Сістэма навучання вусным і пісьмовым сачыненням	9	9	Распрацаваць план-канспект урока напісання сачынення ў IV класе (на беларускай мове). Распрацаваць план-канспект урока напісання сачынення ў IV класе (на рускай мове).	план-канспект урока напісання сачынення план-канспект урока напісання сачынення
8.	Фарміраванне камунікатыўных якасцей беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў	9	11	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=549579 Прааналізаваць падручнікі па беларускай мове для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў. Прааналізаваць падручнікі па вучэбным прадмеце «Літаратурнае чытанне» для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў.	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle практыкаванні і заданні на беларускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў практыкаванні і заданні на беларускай мове, накіраваныя на

					фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў
9.	Фарміраванне камунікатыўных якасцей рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў	9	9	Прааналізаваць падручнікі па рускай мове для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў. Прааналізаваць падручнікі па вучэбным прадмеце «Литературное чтение» для 2–4 класаў, знайсці прыклады практыкаванняў (заданняў), накіраваных на фарміраванне камунікатыў-ных якасцей маўлення навучэнцаў.	практыкаванні і заданні на рускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў практыкаванні і заданні на рускай мове, накіраваныя на фарміраванне камунікатыўных якасцей маўлення навучэнцаў
10.	Класіфікацыя маўленчых памылак і недахопаў, шляхі іх папярэджання і выпраўлення	9	9	Пазнаёміцца з тэарэтычным матэрыялам па тэме: прайсці лекцыю ў Moodle. https://bspu.by/moodle/mod/lesson/view.php?id=535263 Скласці схему «Прычыны маўленчых памылак і недахопаў». Скласці схему «Прычыны немаўленчых памылак». Пазнаёміцца з нормамі ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў і зрабіць апорны канспект.	інтэрактыўная лекцыя ў Moodle граф-схема граф-схема апорны канспект
Усяго		90	94		

Пералік выкарыстоўваемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Асноўнымі задачамі бягучай атэстацыі паспяховасці студэнтаў з'яўляюцца:

– праверка ходу і якасці засваення вучэбнага матэрыялу студэнтамі;

– развіццё навыкаў самастойнай работы студэнтаў;

– удасканаленне методыкі правядзення заняткаў;

– узмацненне адваротнай сувязі паміж выкладчыкамі і студэнтамі.

Бягучая атэстацыя навучэнцаў праводзіцца на працягу семестра з мэтай перыядычнага кантролю і ацэнкі вынікаў іх вучэбнай дзейнасці па вучэбнай дысцыпліне. Асноўнымі формамі бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне «Методыка развіцця маўлення» з'яўляюцца: кантрольная работа, тэсты і тэставыя заданні (у тым ліку ў сістэме Moodle), экспрэс-апытанне на практычных занятках, кампетэнтнасна-арыентаваныя заданні, творчыя заданні і інш.

Узровень падрыхтоўкі студэнта ацэньваецца па наступных крытэрыях: глыбіня ведаў; усвядомленасць ведаў; трываласць засваення ведаў; самастойнасць пры выкананні заданняў; здольнасць прымяніць веды на практыцы.

Пры ўмове паспяховага праходжання бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне, навучэнцы дапускаюцца да прамежкавай атэстацыі.

Прамежкавая атэстацыя навучэнцаў праводзіцца з мэтай ацэнкі вынікаў іх вучэбнай дзейнасці за семестр па вучэбнай дысцыпліне ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйнай праграмы вышэйшай адукацыі.

Формай прамежкавай атэстацыі па дысцыпліне «Методыка развіцця маўлення» з'яўляецца залік. Для ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці навучэнцаў выкарыстоўваюцца крытэрыі, зацверджаныя Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Прыкладны пералік пытанняў да заліку

1. Сутнасць паняццяў «мова», «маўленне», «мысленне», іх узаемаабумоўленасць і ўзаемасувязь.
2. Маўленчая дзейнасць як базавае паняцце методыкі развіцця маўлення. Асноўныя палажэнні тэорыі маўленчай дзейнасці.
3. Віды маўленчай дзейнасці: гаварэнне, слуханне, чытанне, пісьмо. Фактары развіцця маўленчай дзейнасці дзіцяці.
4. Тэорыя тэксту як аснова методыкі развіцця маўлення. Тэкст як прадукт маўленчай дзейнасці.
5. Асноўныя прыметы тэксту. Спецыфіка фарміравання тэкставых уменняў у навучэнцаў пачатковых класаў.
6. Мэты і задачы развіцця маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
7. Прынцыпы методыкі развіцця маўлення.
8. Напрамкі працы па развіцці маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
9. Недахопы вуснага беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў, іх прычыны.
10. Недахопы вуснага рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў, іх прычыны.
11. Тэхніка маўлення і яе кампаненты. Прыёмы адпрацоўкі маўленчага дыхання і дыкцыі.
12. Прыёмы работы па ўдасканаленні інтанацыйных навыкаў навучэнцаў пачатковых класаў.
13. Кірункі слоўнікавай працы. Крыніцы ўзбагачэння і напрамкі якаснага ўдасканальвання слоўнікавага запасу навучэнцаў пачатковых класаў.
14. Змест працы па ўзбагачэнні слоўнікавага запасу навучэнцаў. Прыёмы семантызацыі слоў.
15. Арганізацыя слоўнікава-семантычнай працы на ўроках мовы і літаратурнага чытання.
16. Арганізацыя слоўнікава-стылістычнай працы на ўроках мовы і літаратурнага чытання.
17. Гульні, займальныя і лагічныя практыкаванні са словамі на ўроках рускай і беларускай мовы.
18. Гульні, займальныя і лагічныя практыкаванні са словамі на ўроках літаратурнага чытання.
19. Задачы і змест працы над граматычнай формай слова ў аспекце развіцця маўлення.
20. Словазлучэнне і сказ як аснова развіцця звязнага маўлення. Тыпалогія маўленчаарыетаваных сінтаксічных практыкаванняў у пачатковых класах.
21. Задачы і змест працы па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
22. Тыпалогія практыкаванняў па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.

23. Пераказ як від працы па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў. Віды пераказаў, агульныя патрабаванні да вусных і пісьмовых пераказаў.
24. Прыёмы працы над падрабязным і выбарачным пераказам.
25. Прыёмы працы над сціслым і творчым пераказам.
26. Методыка падрыхтоўкі і правядзення пісьмовага падрабязнага пераказу.
27. Сачыненне як від працы па развіцці звязнага маўлення навучэнцаў. Віды сачыненняў.
28. Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў па асабістых назіраннях і ўражаннях.
29. Методыка работы па падрыхтоўцы і напісанні сачыненняў па сюжэтным малюнку і серыі малюнкаў.
30. Сутнасць паняцця «культура маўлення». Кампаненты культуры маўлення.
31. Камунікатыўныя якасці маўлення.
32. Прыёмы працы па фарміраванні правільнасці, дакладнасці, багацця беларускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
33. Арганізацыя працы па засваенні навучэнцамі пачатковых класаў маўленчага этыкету.
34. Прыёмы працы па фарміраванні лагічнасці і чысціні рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
35. Прыёмы працы па фарміраванні выразнасці, дарэчнасці і лаканічнасці рускага маўлення навучэнцаў пачатковых класаў.
36. Віды маўленчых памылак і недахопаў. Прычыны маўленчых памылак у малодшым школьным узросце.
37. Віды немаўленчых памылак. Прычыны немаўленчых памылак у малодшым школьным узросце.
38. Выпраўленне, улік і класіфікацыя памылак і недахопаў, дапушчаных у пісьмовых творчых працах навучэнцаў пачатковых класаў.
39. Арганізацыя працы над памылкамі, дапушчанымі ў пераказе ці сачыненні. Структура ўрока працы над памылкамі, дапушчанымі ў пераказе ці сачыненні. Нормы ацэнкі творчых прац навучэнцаў пачатковых класаў.

Крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

№ п/п	Адзнака	Крытэрыі
1	10 (дзесяць) балаў, залічана	сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматны, лагічна правільны выклад адказаў на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя вывады і абагульненні; бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць у пастаноўцы і рашэнні навуковых і прафесійных задач; выражаная здольнасць самастойна і творча рашаць складаныя праблемы і нестандартныя сітуацыі; поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вывучаемай дысцыпліне, модулі; уменне свабодна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін; творчая, самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў;
2	9 (дзевяць) балаў, залічана	сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць у пастаноўцы і рашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна і творча рашаць складаныя праблемы і нестандартныя сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім аналітычную ацэнку; сістэматычная, актыўная самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў
3	8 (восем) балаў, залічана	сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі ў аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя вывады і абагульненні; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць у пастаноўцы і рашэнні навуковых і прафесійных задач;

		здольнасць самастойна рашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім аналітычную ацэнку; актыўная самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў
4	7 (сем) балаў, залічана	сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), граматны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя вывады і абагульненні; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго выкарыстоўваць у пастаноўцы і рашэнні навуковых і прафесійных задач; свабоднае валоданне тыповымі рашэннямі ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім аналітычную ацэнку; самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў
5	6 (шэсць) балаў, залічана	дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, граматны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя вывады і абагульненні; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго выкарыстоўваць у рашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна прымяняць тыповыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім параўнальную ацэнку; актыўная самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў

6	5 (пяць) балаў, залічана	дастатковыя веды ў аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, граматны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць вывады; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго выкарыстоўваць у рашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна прымяняць тыповыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім параўнальную ацэнку; самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў
7	4 (чатыры) балы, залічана	дастатковыя аб’ём ведаў ў аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць вывады без істотных памылак; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго выкарыстоўваць у рашэнні стандартных (тыповых) задач; уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка рашаць стандартныя (тыповыя) задачы; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім ацэнку; работа пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў
8	3 (тры) балы, не залічана	недастаткова поўны аб’ём ведаў у аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі; слабае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, некампетэнтнасць у рашэнні стандартных (тыповых) задач; няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і напрамках вывучаемай вучэбнай дысцыпліны, модуля; пасіўнасць на практычных, лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў
9	2 (два) балы, не залічана	фрагментарныя веды знания ў аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; веданне асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; няўменнне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, модуля, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак; пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў
10	1 (адзін) бал, не залічана	адсутнасць ведаў і кампетэнцый у аб’ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі, адмова ад адказу, няяўка на атэстацыю без уважлівай прычыны

Прыкладныя крытэрыі і паказчыкі ацэнкі выканання студэнтамі работ, якія выкарыстоўваюцца ў працэсе бягучай атэстацыі, КСР і СР

Крытэрый	Паказчыкі
Паведамленне	
Ступень раскрыцця тэмы	– тэма раскрыта; – тэма раскрыта часткова: не больш за 2 заўвагі; – тэма раскрыта часткова: не больш за 3 заўвагі; – тэма не раскрыта: 4 і больш заўваг
Аб'ём выкарыстанай навуковай і метадычнай літаратуры	– аб'ём навуковай і метадычнай літаратуры дастатковы; – аб'ём навуковай і метадычнай літаратуры недастатковы: не больш за 2 заўвагі; – аб'ём навуковай і метадычнай літаратуры недастатковы: 3 заўвагі; – аб'ём навуковай і метадычнай літаратуры недастатковы: 4 і больш заўваг;
Верагоднасць інфармацыі паведамлення (дакладнасць, абгрунтаванасць, наяўнасць спасылак на крыніцы інфармацыі)	– інфармацыя дакладная, абгрунтаваная, ёсць спасылкі на першакрыніцы; – інфармацыя мае заўвагі па адным патрабаванні з трох; – інфармацыя мае заўвагі па двух патрабаваннях з трох; – інфармацыя мае заўвагі па ўсіх патрабаваннях
Неабходнасць і дастатковасць інфармацыі	– прыведзеныя даныя і факты служаць для абгрунтавання або ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў; – прыведзеныя даныя і факты служаць для абгрунтавання або ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў часткова: не больш за 2 заўвагі; – прыведзеныя даныя і факты служаць для абгрунтавання або ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў часткова: 3 і больш заўваг; – прыведзеныя даныя і факты не служаць для абгрунтавання або ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў
Апорны канспект	
Адпаведнасць канспекта плану зместу крыніцы	– канспект адпавядае плану зместу; – канспект часткова адпавядае плану зместу: не больш за 2 заўвагі; – канспект часткова адпавядае плану зместу: 3 і больш заўваг; – канспект не адпавядае плану зместу
Адлюстраванне ў канспекце асноўных палажэнняў крыніцы і наяўнасць вывадаў	– асноўныя палажэнні адлюстраваны, вывады прадстаўлены; – асноўныя палажэнні адлюстраваны, вывады не прадстаўлены; – асноўныя палажэнні адлюстраваны часткова, вывады часткова прадстаўлены; – асноўныя палажэнні не адлюстраваны, вывады не прадстаўлены
Яснасць, лаканічнасць выкладу	– выклад ясны і лаканічны; – выклад мае не больш за 2 заўвагі па ўказаных параметрах; – выклад мае не больш за 3 заўвагі па ўказаных параметрах; – па ўказаных параметрах выклад мае 4 і больш заўваг

Крытэрый	Паказчыкі
Гласарый	
Дакладнасць інфармацыі	– інфармацыя дакладная; – інфармацыя мае не больш за 2 заўвагі; – інфармацыя мае 3 і больш заўваг; – інфармацыя недакладная ў поўным аб’ёме
Верагоднасць інфармацыі	– інфармацыя верагодная; – інфармацыя мае не больш за 2 заўвагі; – інфармацыя мае 3 і больш заўваг; – інфармацыя неверагодная
Адлюстраванне ў рабоце кантэксту, у якім можа быць выкарыстаны дадзены тэрмін	– кантэкст адлюстраваны ў рабоце; – кантэкст не поўнасцю адлюстраваны ў рабоце: не больш за 2 заўвагі; – кантэкст не поўнасцю адлюстраваны ў рабоце: 3 і больш заўваг; – кантэкст у рабоце не адлюстраваны
План-канспект урока (фрагмент урока)	
Адпаведнасць тэме і мэтам урока	– адпавядае тэме і мэтам урока ў поўным аб’ёме; – у цэлым адпавядае тэме і мэтам урока, ёсць не больш за 2 недакладнасці; – у цэлым адпавядае тэме і мэтам урока, ёсць не больш за 4 недакладнасці; – адпавядае тэме і мэтам урока толькі часткова
Дакладнасць структуры	– структура ўрока поўнасцю адпавядае выбранаму тыпу; – структура ўрока не поўнасцю адпавядае выбранаму тыпу; – структура ўрока не адпавядае выбранаму тыпу
Ступень самастойнасці пры распрацоўцы	– план-канспект (фрагмент) урока распрацаваны самастойна; – план-канспект (фрагмент) урока распрацаваны па аналогіі з прааналізаваным ўзорным урокам; – план-канспект (фрагмент) урока распрацаваны недастаткова самастойна
Бібліяграфічны спіс	
Паўната	– літаратурныя крыніцы ў спісе поўнасцю ахопліваюць заяўленую тэму; – літаратурныя крыніцы ў спісе ахопліваюць заяўленую тэму ў дастатковым аб’ёме; – літаратурныя крыніцы ў спісе часткова ахопліваюць заяўленую тэму
Дакладнасць	– усе літаратурныя крыніцы ў спісе адпавядаюць заяўленай тэме; – літаратурныя крыніцы ў спісе ў цэлым адпавядаюць заяўленай тэме: ёсць не больш за 2 недакладнасці; – літаратурныя крыніцы ў спісе часткова не адпавядаюць заяўленай тэме: ёсць больш за 2 недакладнасці
Актуальнасць	– усе літаратурныя крыніцы ў спісе з’яўляюцца актуальнымі; – не ўсе літаратурныя крыніцы ў спісе з’яўляюцца актуальнымі
Картатэка дыдактычных гульняў	
Паўната	– картатэка адлюстроўвае ўсе асноўныя дыдактычныя гульні на зададзеную тэму; – картатэка адлюстроўвае большасць дыдактычных гульняў на

Крытэрый	Паказчыкі
	зададзеную тэму; – картатэка адлюстроўвае асобныя дыдактычныя гульні на зададзеную тэму;
Актуальнасць	– усе ўказаныя ў картатэцы дыдактычныя гульні з'яўляюцца актуальнымі для адукацыйнага працэсу на сучасным этапе; – не усе ўказаныя ў картатэцы дыдактычныя гульні з'яўляюцца актуальнымі для адукацыйнага працэсу на сучасным этапе
Зводная (апорная) табліца	
Кампактнасць табліцы і лаканічнасць запісаў	– кампактна і лаканічна; – мае заўвагі па кампактнасці і лаканічнасці: не больш за 2 заўвагі; – мае заўвагі па кампактнасці і лаканічнасці: не больш за 4 заўвагі; – мае мноства заўваг па кампактнасці і лаканічнасці
Указанне вывучаемых аб'ектаў	– усе аб'екты ўказаны; – аб'екты ўказаны часткова: адсутнічае не больш за 2 аб'екты; – аб'екты ўказаны часткова: адсутнічае не больш за 4 аб'екты; – аб'екты ўказаны часткова: адсутнічае 5 і больш аб'ектаў
Лагічныя сувязі табліцы	– аб'екты табліцы лагічна звязаны; – логіка парушана часткова: 1 заўвага; – логіка парушана часткова: не больш за 2 заўвагі; – аб'екты табліцы лагічна не звязаны
Граф-схема	
Выдзяленне асноўных паняццяў	– асноўныя паняцці выдзелены поўнасцю; – асноўныя паняцці выдзелены часткова: не больш за 2 заўвагі; – асноўныя паняцці выдзелены часткова: 3 і больш заўваг; – асноўныя паняцці не выдзелены
Вызначэнне сэнсавых і прычынна-выніковых сувязей	– сэнсавыя і прычынна-выніковыя сувязі вызначаны; – сэнсавыя і прычынна-выніковыя сувязі вызначаны часткова: не больш за 2 заўвагі; – сэнсавыя і прычынна-выніковыя сувязі вызначаны часткова: 3 і больш заўваг; – сэнсавыя і прычынна-выніковыя сувязі не вызначаны
Вызначэнне ўзаемасувязей блокаў паняццяў	– узаемасувязі блокаў паняццяў вызначаны ў поўным аб'ёме; – узаемасувязі блокаў паняццяў вызначаны часткова: не больш за 2 заўвагі; – узаемасувязі блокаў паняццяў вызначаны часткова: 3 і больш заўваг; – узаемасувязі блокаў паняццяў не вызначаны
Набор (сістэма) практыкаванняў	
Паўната	– падабраныя практыкаванні поўнасцю ахопліваюць заяўленую тэму; – падабраныя практыкаванні ахопліваюць заяўленую тэму ў дастатковым аб'ёме; – падабраныя практыкаванні часткова ахопліваюць заяўленую тэму
Дакладнасць	– усе падабраныя практыкаванні адпавядаюць заяўленай тэме; – падабраныя практыкаванні ў цэлым адпавядаюць заяўленай тэме: ёсць не больш за 2 недакладнасці; – падабраныя практыкаванні часткова не адпавядаюць заяўленай

Крытэрый	Паказчыкі
	тэме: ёсць больш за 2 недакладнасці
Пасільнасць	– узровень складанасці прапанаваных практыкаванняў адпавядае псіхолага-ўзроставым асаблівасцям навучэнцаў; – узровень складанасці прапанаваных практыкаванняў у цэлым адпавядае псіхолага-ўзроставым асаблівасцям навучэнцаў: ёсць не больш за 2 недакладнасці; – узровень складанасці прапанаваных практыкаванняў не адпавядае псіхолага-ўзроставым асаблівасцям навучэнцаў: ёсць больш за 2 недакладнасці
Анатацыя артыкула	–
Ступень раскрыцця тэмы	– тэма раскрыта; – тэма раскрыта часткова: не больш за 2 заўвагі; – тэма раскрыта часткова: не больш за 3 заўвагі; – тэма не раскрыта: 4 і больш заўваг
Самастойнасць меркаванняў і аргументацыі	– прадстаўлена аргументацыя свайго меркавання з апорай на факты грамадскага жыцця і асабісты вопыт; – дадзена аргументацыя свайго меркавання са слабай апорай на факты грамадскага жыцця і асабісты вопыт; – слаба аргументавана ўласнае меркаванне з мінімальнай апорай на факты грамадскага жыцця і асабісты вопыт; або яго адсутнасць; – не аргументавана ўласнае меркаванне
Яснасць, лаканічнасць выкладу	– выклад ясны і лаканічны; – выклад мае не больш за 2 заўвагі па ўказаных параметрах; – выклад мае не больш за 3 заўвагі па ўказаных параметрах; – па ўказаных параметрах выклад мае 4 і больш заўваг

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва вучэбнай дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Беларуская мова»	Беларускага і рускага мовазнаўства	Змест праграмы ўзгоднены на стадыі распрацоўкі	Пратакол № 3 ад 19.09.2024 г.
«Методыка выкладання беларускай мовы»			
«Руская мова»			
«Методыка выкладання рускай мовы»			
«Методыка выкладання літаратурнага чытання»			
«Методыка навучання грамаце і каліграфія»			
«Педагагічная рыторыка»			